

Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego

Rok akademicki 2023/2024

Ważniejsze osiągnięcia w zakresie doskonalenia jakości kształcenia w następujących obszarach:
1. Dydaktyki (np. projekty dydaktyczne)
W roku akademickim 2023/2024 realizowano na Wydziale Teologicznym wszystkie procedury związane z doskonaleniem jakości kształcenia, obowiązujące w Uniwersytecie Opolskim. Sprawozdania dotyczące tego systemu publikowane są corocznie na stronach internetowych Wydziału. Ponadto dobrą praktyką jest wydawany od 2021 r. Informator Akademicki WT UO, gdzie pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz studenci mogą się zapoznać z wszystkimi najważniejszymi informacjami dotyczącymi procesu dydaktycznego, spraw naukowych i organizacyjnych na Wydziale (zob. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, Informator Akademicki 2024/2025. Wydanie jubileuszowe, Opole 2024). Nowym etatowym pracownikiem naukowo-dydaktycznym Wydziału w roku sprawozdawczym został ks. dr Piotr Herok. Przyczyniło się to do wzmocnienia jakości kształcenia na WT UO, szczególnie w zakresie nauk biblijnych. Oprócz tego ks. dr Piotr Herok wraz z ks. prof. drem hab. Markiem Lisem włączyli się uniwersytecki program „Zaproś Wykładowcę”, proponując kilka wykładów służących popularyzowaniu nauki i prowadzonych badań wśród uczniów opolskich szkół ponadpodstawowych. Ponadto ks. dr Piotr Herok wraz z dr Katarzyną Plutą z Wydziału Prawa i Administracji UO poprowadzili 10.06.2024 r. warsztaty teologiczno-prawne w ramach 21. Opolskiego Festiwalu Nauki oraz projektu „Spotkania z Nauką”. Warto zaznaczyć, że na Wydziale Teologicznym UO w roku akademickim 2023/2024 został zainicjowany projekt dydaktyczny związany ze studiami podyplomowymi dla księży przygotowujących się do objęcia urzędu proboszcza. Efektem tego jest uruchomienie 3-semestralnych studiów teologiczno-pastoralnych dla kilkunastu duchownych diecezji opolskiej. Ponadto w roku sprawozdawczym podjęto prace nad projektem dydaktycznym dotyczącym kontynuacji studiów z orientalistyki chrześcijańskiej na poziomie magisterskim. Studia te zostały otwarte w roku akademickim 2024/2025. W roku akademickim 2023/2024 dostosowano również program studiów z teologii dla formy niestacjonarnej. Studia takie pojawiły się w ofercie rekrutacyjnej WT UO po 12 latach nieobecności i zostały uruchomione w roku akademickim 2024/2025.
2. Spraw studenckich (w tym absolwenci)
Wydział Teologiczny UO realizował w roku sprawozdawczym politykę Uniwersytetu Opolskiego zakładającą szerokie wsparcie studentów, które odnosi się zarówno do pomocy merytorycznej, jak i formalno-organizacyjnej oraz materialnej. Wykorzystywane do tego narzędzia są adekwatne do zgłaszanych przez studentów potrzeb oraz dostępnych rozwiązań

prawnych i organizacyjnych, tak aby proces uczenia się zakończony był zadowalającymi efektami. Dzięki przyjętym nowoczesnym rozwiązaniom, które wspomagają pracę osobistą i pogłębianie wiedzy, zapewniono na WT UO poczucie indywidualnego podejścia do studentów. Niewątpliwie wpłynęło to na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania.

W roku akademickim 2023/2024 funkcjonowały na WT UO Rada Studencka oraz Koło Naukowe Młodych Teologów, które aktywnie uczestniczyły w wydziałowych wydarzeniach naukowych. Największym z nich była zorganizowana od 9 do 13 października 2023 r. [Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Chrześcijański Orient – nieodkryte dziedzictwo ludzkości”](#), która zgromadziła w Opolu kilkudziesięciu naukowców z całego świata (m.in. z Indii, Chin, Libanu, Izraela, Rumunii, Ukrainy, Niemiec, Szwajcarii i Włoch). Była to wyjątkowa okazja do spotkania studentów Wydziału z tak barwnym i wielokulturowym światem chrześcijańskiego Wschodu. Poza tym na WT UO odbywały się cotygodniowe spotkania kręgu biblijnego, spotkania opłatkowo-noworoczne, wydziałowy bal karnawałowy oraz szereg wyjazdów studyjnych poszczególnych roczników wraz z ich opiekunami (m.in. w ramach warsztatów z duchowości). Wydarzenia te niewątpliwie ubogaciły jakość kształcenia, pogłębiając relacje między studentami i nauczycielami akademickimi.

Warto dodać, iż na październik 2024 r. zaplanowane zostały uroczystości jubileuszowe Wydziału Teologicznego UO z racji 30-lecia jego istnienia, połączone ze zjazdem absolwentów. Z myślą o absolwentach WT UO pomyślane zostały też studia uzupełniające i podyplomowe, oferowane na Wydziale. Są to m.in.: teologia kanoniczna (2-letnie studium licencjatu rzymskiego, przygotowujące do uzyskania doktoratu z nauk teologicznych), wystąpienia publiczne i oratorstwo (2-semestralne studia podyplomowe rozwijające kompetencje w zakresie poprawnego przygotowania wypowiedzi i komunikowania się) oraz studia teologiczno-pastoralne (3-semestralne podyplomowe studium proboszczowskie).

3. Internacjonalizacji procesu kształcenia (w tym dobre praktyki)

W roku akademickim 2023/2024 na Wydziale Teologicznym kontynuowane były programy mobilności ERASMUS+ oraz CEEPUS. Pracownicy naukowo-dydaktyczni WT UO przebywali za granicą, prowadząc zajęcia dydaktyczne w takich ośrodkach, jak:

- Westfälische Wilhelms-Universität Münster (Niemcy), kwiecień 2024 (ERASMUS+), ks. prof. dr hab. Marcin Worbs;
- Johannes Gutenberg-Universität Mainz (Niemcy), kwiecień 2024 (ERASMUS+), ks. prof. dr hab. Andrzej Anderwald;
- Episcopal Theological College of Pecs (Węgry), kwiecień 2024 (ERASMUS+), ks. dr hab. Janusz Podzielny, prof. UO;
- Episcopal Theological College of Pecs (Węgry), kwiecień 2024 (ERASMUS+), ks. dr hab. Mateusz Rafał Potoczny, prof. UO.

Ponadto dwóch nauczycieli akademickich zza granicy realizowało na Wydziale Teologicznym w Opolu zajęcia dydaktyczne:

- ks. dr Johannes Elberskirch, Westfälische Wilhelms-Universität Münster (Niemcy), czerwiec 2024 (ERASMUS+);

- mgr Marco Xu, Westfälische Wilhelms-Universität Münster (Niemcy), czerwiec 2024 (ERASMUS+).

Na WT UO w roku sprawozdawczym odbyły się też międzynarodowe sympozja, takie jak: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Chrześcijański Orient – nieodkryte dziedzictwo ludzkości” (9-13.10.2023 r.); Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kościół w zsekularyzowanym społeczeństwie” zorganizowana we współpracy z Wydziałem Teologii Husyckiej Uniwersytetu Karola w Pradze (17.04.2024 r.); Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Iubilemus Salvatori. Wokół poezji liturgicznej Adama ze św. Wiktora” (14.06.2024 r.) oraz Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na styku kultur i religii – Lanka Christiana” (22.06.2024 r.).

Przykład dobrej praktyki w obszarze internacjonalizacji procesu kształcenia stanowi organizowana od wielu lat na Wydziale Teologicznym UO międzynarodowa szkoła letnia (CEEPUS *Summer School*). W minionym roku akademickim od 6 do 11 maja 2024 r. odbyła się na WT UO kolejna jej edycja, tym razem poświęcona problematyce eksperymentów na ludziach (*Human experiments from a bioethical perspective*). Oprócz wykładów, warsztatów i projekcji filmowej, dotyczących poruszanej problematyki, uczestnicy szkoły letniej (m.in. z Czech, Węgier, Chorwacji, Macedonii Północnej, Mołdawii) wraz z jej głównym organizatorem, ks. prof. drem hab. Piotrem Morcińcem, odwiedzili były niemiecki, nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady Auschwitz-Birkenau.

4. Doskonalenia infrastruktury dydaktycznej (w tym dobre praktyki)

W roku akademickim 2023/2024 (zwłaszcza podczas wakacji letnich) na Wydziale Teologicznym UO przeprowadzono kilka remontów pomieszczeń, dzięki czemu udało się udoskonalić infrastrukturę dydaktyczną. Chodzi zwłaszcza o remont sal dla kierunku orientalistyka chrześcijańska, sali posiedzeń rady wydziału/institutu i innych wydziałowych gremiów, a także dziekanatu. Ponadto na potrzeby studentów i wykładowców WT UO zostało utworzone w jednym z gabinetów wydziałowe oratorium (miejsce modlitwy). Ponadto w przyziemiu gmachu *Collegium Theologicum* stworzono strefę relaksu dla studentów. Dzięki doposażeniu dotychczasowej kawiarenki w wygodne sofy i siedziska studenci WT UO zyskali miejsce do integracji, odpoczynku czy zwyczajnego spożycia posiłku.

Zasoby Biblioteki WT UO są wciąż powiększane i udoskonalane. W 2023 r. do zbiorów włączono kolekcję orientalistyczną im. prof. dra hab. Andrzeja Zaborskiego, poszerzającą zakres gromadzonych zbiorów kierunkowych. Warto zauważyć, że potencjał tego księgozbioru jest unikatowy na skalę całego kraju.

Dobłą praktyką związaną z doskonaleniem infrastruktury dydaktycznej stanowiło również zintegrowanie z budynkiem WT UO Diecezjalnego Domu Studenta. Projekt ten rozpoczął się w 2021 r. i obecnie objął już dwa piętra (trzecie i czwarte), gdzie mieszka ponad 80 osób (w tym kilkunastu studentów z Wydziału Teologicznego UO). Z całą pewnością ułatwiło to naszym studentom pełniejsze uczestnictwo w procesie dydaktycznym.

5. Podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej (w tym dobre praktyki)

Pracownicy WT UO brali udział w szkoleniach, sympozjach oraz stażach naukowo-dydaktycznych w innych uczelniach (krajowych i zagranicznych). Trzech nauczycieli akademickich (ks. prof. dr hab. Zygfryd Glaeser, ks. prof. dr hab. Konrad Glombik i ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec) zostało członkami Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk (na kadencję 2024-2027). Ponadto przedstawiciele kadry akademickiej WT UO aktywnie uczestniczyli w pracach różnych gremiów Kościoła katolickiego w Polsce (m.in. Komisji Nauki Wiary, Komisji Duszpasterstwa, Rady Naukowej, Rady ds. Mediów i Komunikacji Społecznej, Rady ds. Ekumenizmu oraz Komitetu ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi Konferencji Episkopatu Polski). Jako członkowie wielu komisji kurialnych Kościoła opolskiego i gliwickiego brali też regularny udział w spotkaniach i konferencjach na szczeblu diecezjalnym. Dzięki temu kadra akademicka WT UO miała dobry wgląd w potrzeby dotyczące przyszłych absolwentów (zwłaszcza kierunku teologia) pod względem ich zatrudnienia oraz oczekiwanych kompetencji.

Warto zaznaczyć, iż w roku akademickim 2023/2024 pracownicy WT UO wzięli udział w szkoleniu organizowanym na terenie diecezji opolskiej i gliwickiej, dotyczącym standardów ochrony dzieci i małoletnich przed krzywdzeniem (w związku z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw). Ponadto członkowie Kolegium Dziekańskiego WT UO uczestniczyli w szeregu szkoleń związanych z podnoszeniem jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim.

Wydział Teologiczny UO motywował nieustannie swych pracowników do kontynuowania ścieżki awansu zawodowego poprzez działalność dydaktyczną i naukową. Pod koniec roku akademickiego 2023/2024 jeden z pracowników WT UO (ks. dr Piotr Herok) awansował ze stanowiska asystenta na stanowisko adiunkta.

6. Współpracy z otoczeniem (w tym dobre praktyki)

W roku akademickim 2023/2024 Wydział Teologiczny UO kontynuował współpracę z otoczeniem, zwłaszcza z przyszłymi pracodawcami absolwentów teologii, orientalistyki chrześcijańskiej oraz turystyki i kultury śródziemnomorskiej. Chodzi tu m.in. o kooperację z Wydziałem Katechetycznym Kurii Diecezjalnej w Opolu. Efektem tego były m.in. przeprowadzone na WT UO kolejne edycje: Olimpiady Wiedzy i Wartości w Sporcie (pod hasłem „Koszykówka. Motywacyjna wartość sportu w edukacji, wychowaniu i w życiu”), Olimpiady Teologii Katolickiej (pod hasłem „Zasady społeczne w nauczaniu Kościoła”) oraz Diecezjalnego Konkursu Wiedzy Religijnej ŻAK (pod hasłem „W drodze do świętości – młodzi święci i błogosławieni”). Wszystkie te wydarzenia zgromadziły w auli i salach wykładowych Wydziału kilkaset osób.

WT UO współpracował również z innymi instytucjami, takimi jak: szkoły, media czy biura turystyczno-pielgrzymkowe, gdzie studenci prowadzonych na Wydziale kierunków mogli odbyć praktyki, zaś absolwenci mogli znaleźć zatrudnienie. Należy docenić także współpracę Wydziału z podmiotami zewnętrznymi o zasięgu międzynarodowym. Na tym polu na szczególną uwagę zasługuje Papieskie stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie (międzynarodowa organizacja pozarządowa związana z Kościołem katolickim z 23 oddziałami krajowymi), gdzie studenci kierunku orientalistyka chrześcijańska odbywali swe praktyki zawodowe.

Wydział Teologiczny UO pozostawał obecny w społeczno-kulturowej przestrzeni regionu. Wyrazem tego było m.in. organizowanie konferencji wspólnie z różnymi instytucjami państwowymi (jak np. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Instytut Pamięci Narodowej, Wojewódzka Biblioteka Publiczna), aktywność duszpasterska pracowników w parafiach diecezji opolskiej i gliwickiej, a także systematyczna obecność nauczycieli i studentów Wydziału w lokalnych mediach (jak np. Radio Doxa, TVP3 Opole, Opolski Gość Niedzielny).

Dobłą praktyką w roku sprawozdawczym, mającą wpływ na otoczenie, był kolejny cykl Opolskiego Forum Teologii – Edycja wakacyjna 2024 zatytułowana „Wiara a ...”. Cztery wykłady na wydziałowym kanale YouTube zaprezentowali tym razem: (1) ks. dr hab. Wojciech Grygiel, prof. UO i student teologii dr Marcin Maj; (2) ks. prof. dr hab. Stanisław Rabej i absolwent teologii ks. mgr Mawakina Mozou; (3) ks. dr Michał Klementowicz; (4) ks. dr Andrzej Ochman.

Oprócz tego dobrą praktykę stanowiło zaangażowanie pracowników i studentów Wydziału Teologicznego UO w aktywność sportowo-charytatywną, którą moderował ks. dr hab. Jerzy Kistorz, prof. UO, współpracując w tym celu z Fundacją „Ludzki Gest” Jakuba Błaszczykowskiego w Opolu oraz Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Barka” w Strzelcach Opolskich. Owocem tego była m.in. akcja „Szlachetna Paczka dla Dziecka Więźnia” czy turniej piłkarski „Rodzinne kibicowanie fair play”.

7. Inne obszary (w tym dobre praktyki)

Obszarem, w którym w ostatnich latach Wydział Teologiczny UO realizował szereg dobrych praktyk, jest z całą pewnością chrześcijański Orient. Po pierwsze, na WT UO zaproponowany został nowatorski kierunek studiów licencjackich i magisterskich: orientalistyka chrześcijańska. Ponadto w 2023 r. zorganizowano na Wydziale unikatową międzynarodową konferencję naukową poświęconą chrześcijańskiemu Wschodowi, którą wsparł grant Ministerstwa Edukacji i Nauki (DNK/SP/572983/2022). W końcu zainicjowana została również w ramach Redakcji Wydawnictw WT UO seria wydawnicza, zatytułowana „Oriental Christian Studies”. Wszystko to sprawia, że Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego stał się ważnym oraz rozpoznawalnym w kraju i za granicą ośrodkiem chrześcijańskich studiów orientalistycznych. Fakt ten potwierdziło także przyznanie 10 października 2023 r. Dziekanowi WT UO brązowego medalu Ministra Edukacji i Nauki „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas”.

Opole, 12.11.2024

Ks. dr hab. Mateusz Rafał Potoczny, prof. UO
Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia